

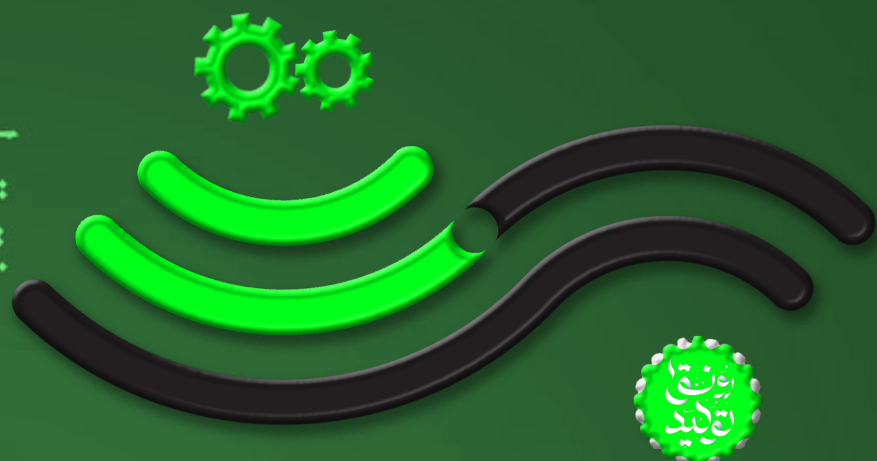
ماهنامه اقتصادی و معیشتی

برکت

مهر ماه ۱۳۹۸ / سال ششم / شماره ۱۴
صاحب امتیاز: بسیج دانشجویی دانشگاه اراک

رونق تولید

تنظیم شده توسط:

حامد آقار
مریم سبزی
محمد جواد سلطانی نژاد

رونق تولید ۱۳۹۸

رونق تولید؛ تولید با برکت

چند راهکار نه چندان پیچیده برای احقاق شعار زمین مانده

نیروی گریز از مالیات

فرار مالیاتی بلای جان اقتصاد کشور

تعداد بیکاران زیاد شده است!

بیکاری معضل خانمان سوز چند سال اخیر

رونق تولید ؛ تولید با برکت

چند راهکار نه چندان پیچیده برای احقاق شعار زمین مانده!

کارگروه‌های مشورتی در همه دستگاه‌ها و در همه موضوعات اقدام کرد. از آنجایی که کشاورزی و زراعت یکی از بازوهای اصلی اقتصادی هر کشور محسوب می‌شود، میتوان با آبدیت و به روز رسانی و تقویت و توسعه زیرساخت‌های کشاورزی کشور، به شکل علمی و عملی و هدفمند در بخش‌های مختلف، از طریق اقداماتی مانند ایجاد رسانه های مختص کشاورزی جهت

نجل لک خرجاً علی ان
تجعل بیننا و بینهم سداً کھف ۹۴

ملی کمک کند و به نوعی کارآفرین هستند و در همین راستا فعالیت میکنند، معافیت مالیاتی در نظر گرفته شود و در ادامه حذف مالیات بنگاه‌های تولیدی جدیدالتأسیس، متناسب با شرایط آنها، (حداقل تا پنج سال اول فعالیت) و کاهش مالیات شرکت‌های کارآفرین و موفق در تولید و همچنین حذف و یا کاهش سود بانکی و همچنین استمهال تسهیلات اعطایی به صنایع نوپای تولیدی و کارآفرین تا زمانی

که از استحکام قدرت رقابتی لازم برخوردار شوند، باید انجام پذیرد. در مقابل برای فعالان غیر مولدی که مدام فرار مالیاتی دارند (با ارقام نجومی!) از جمله دلالان ظریف (!)، خریداران و فروشندگان محترم (!) اقلامی همچون ارز، طلا، اتومبیل و مسکن برخورد جدی مالیاتی لازم است. وقتی سیستم مالیاتی کشور سامان گرفت و حد فرار مالیاتی کشور به صفر میل کرد، واحد های تولیدی به کار می افتند و فضای کسب و کار رونق میگیرد. شناسایی نیروهای درون زا و سایر ظرفیت‌های موجود و قابل دسترس (اعم از مادی و معنوی) در عرصه‌های مختلف با مشارکت همه دستگاه‌ها و اولویت‌گذاری و استفاده بهینه از توان آنها، میتواند ما را در این راه یاری رساند. برای تسهیل پیمودن این مسیر میتوان با فراخوان ایده‌های کارآمد و جدید با همکاری و استفاده از ظرفیت فکری نخبگان و فراهم نمودن تسهیلات و ایجاد فرصت مناسب برای شکوفایی استعداد آنها و اجرای ایده‌هایشان و در ادامه فراهم نمودن شرایط برای استفاده از نظرات

چند سالی است که شعار های کوبنده و انگیزشی اقتصادی توسط رسانه ها تکرار میشود تا "برکت" به سفر هایمان برگردد اما ناکارآمدی برخی از فرماندهان اقتصادی کشور و بعضاً ناآشنایی چندی از مسئولان امر، آن شعائر امیدبخش را صرفاً در قالب شعار و حرف باقی میگذارد و همین موجب میشود در وادی عمل چندان پیشرفتی در راستای احقاقشان نبینیم و احساس نکنیم. هر چند که رونق تولید نیازی به تفاسیر پیچیده و طولانی ندارد اما فراموش نکنیم این تحول بنیادین در اقتصاد کشور که مستقیم بر سائز سفره های مردم و ذات معیشت ملت مؤثر است، راهکارهای اصولی و کارشناسی شده و همچنین میانبر های متعددی دارد. کم و بیش راهکار ها و میانبر ها و دستور العمل های اقتصادی در راستای رونق تولید در رسانه ها بازتاب شده است و مو سفیدان این عرصه نظرات کارشناسی شده را به دولت مردان متذکر شده اند. "برکت" به اقتضای ظرفیت موجود و توان علمی خود، فعلاً به دو راهکار اساسی می پردازد که از قرار معلوم چندان توجهی به آن دو مورد نشده است. اولاً مالیات که مستقیم بر تولید ناخالص داخلی (GDP) تأثیر میگذارد؛ دولت ها در بسیاری از موارد در چگونه پرداخت و دریافت مالیات، عمداً یا سهواً مرتکب خطا شده اند و فضا را برای فرار مالیاتی آماده کرده اند. اینجا وظیفه سازمان های نظارتی است که با اعمال محدودیت ها و

فرهنگ سازی و اطلاع رسانی در این حوزه و مکانیزه سازی فعالیت‌ها در این بخش، گامی بلند به سمت هدف برداریم. اتخاذ تدابیر لازم برای حذف واسطه‌های غیرقانونی و کنترل و نظارت اصولی بر چرخه تأمین، تولید، حمل و نقل، نگهداری (یا همان انبار داری) و توزیع، در بخش‌های مختلف، اعم از؛ صنعتی و غیرصنعتی باید مد نظر قرار بگیرد. به هر حال سعی ما در "برکت" با مطرح کردن بعضی از بدیهیات اقتصادی و متذکر شدن پارامترهای مربوطه است که با علم محدود و مقصور خود و با قلم نپخته و جوانمان تا آنجایی که اقتضات حکم می کنند، اقتصاد و معیشت مردم را با برکت کنیم. برای سرآغاز این مسیر، "رونق تولید و راهکار های آن" را به صورت ماهانه مطرح می کنیم و همچنین در لا به لای مباحث اقتصادی و مالی، تا آنجایی که وارد حیطه سیاست و جبهه گیری های احزاب نشود، انتقاداتی هم از مسئولان مربوطه خواهیم داشت. انتظار می رود با توجه به رویکرد اقتصادی "برکت" در مورد موضوعات مورد بررسی، بازخورد های مخاطبان هم از نگاه اقتصادی و به دور از دید جناحی باشد.

زندگیتان با برکت ...

و لقد مکننا کم فی الارض
و جعلنا لکم فیها معایش اعراف ۱۰

همچنین در نظر گرفتن استثنائاتی، ماشین تولید را راه بیندازند. در واقع وظیفه سازمان‌های نظارت کننده، شناسایی واحدهای فعال اقتصادی

است. باید برای واحدهایی که فعالیت تولیدی دارند و رونق تولید محصولات آن‌ها میتواند به خودکفایی و رفع نیازهای

کارشناسی و تخصصی افراد صاحب‌نظر (اعم از موافق یا مخالف؛ بدون چارچوب بندی سیاسی و جناحی) در قالب

نیروی گریز از مالیات فرار مالیاتی بلای جان اقتصاد کشور

از اختیارات خاص قوه ی مقننه است. در ایران به موجب اصل پنجاه و یکم قانون اساسی (هیچ نوع مالیاتی وضع نمیشود مگر به موجب قانون، موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی مشخص میشود). با این حال فرار مالیاتی، هر گونه تلاش قانونی یا غیرقانونی یک شرکت را به منظور طفره رفتن از پرداخت مالیات یا کمتر پرداخت نمودن آن، به هر شیوه که انجام شود، فرار مالیاتی میگویند. اصطلاح فرار مالیاتی، در رابطه با ترتیبات غیرقانونی اتخاذ شده جهت اختفا درآمد یا نادیده گرفتن بدهی مالیاتی به کار می‌رود و به این معنی است که مؤدی کمتر از میزانی که قانوناً موظف است پرداخت نماید. قانون‌گذار ایران پس از اصلاحات مکرر قوانین مالیاتی، در ماده ۲۰۱ قانون مالیات‌های مستقیم ۱۳۸۰ و در ماده ۲۷۴ اصلاحیه قانون مزبور مصوب ۱۳۹۴ این پدیده اقتصادی را

می‌باشد. مالیات به عنوان مهم ترین منبع درآمد دولت مبلغی است که به موجب قانون جهت تأمین مخارج عمومی به طور بلاعوض به وسیله اشخاص (حقیقی و حقوقی) پرداخت میشود. پرداخت مالیات تحمیلی است؛ بدین توضیح که دولت مالیات ها را از دارائی و درآمد اشخاص برداشت میکند بدون اینکه تعهدی نسبت به پرداخت کننده بر عهده گیرد. وصول مالیات یکی از مهم ترین و اساسی ترین مظاهر حق حاکمیت است، در قانون اساسی ترتیب و حدود اعمال حق حاکمیت دولت پیش بینی شده است. در وصول مالیات دولت از اقتدارات خاصی برخوردار است. حتی در بعضی موارد میتواند مالیات را رأساً تشخیص دهد و نسبت به وصول آن در صورت عدم تمکین مؤدی به زور متوسل شود. برای این کار دولت نیازی به مراجعه به مراجع قضایی عمومی ندارد. وضع قوانین مالیاتی

فعالیت های دولتی متضمن مخارجی است و دولت برای پرداخت آنها نیاز به درآمدهایی دارد. قسمتی از این درآمدها در اختیار افراد است و دولت به طرق مختلف برای تأمین هزینه های خود از آن استفاده میکند. درآمد دولت را میتوان به دو دسته تقسیم نمود: درآمدهای مالیاتی و درآمد های غیرمالیاتی. بیشتر درآمدهای دولت از طریق مالیات ها تأمین میشود. بر همین اساس ماده ۱۰ قانون محاسبات عمومی اشعار می دارد: درآمد عمومی عبارت است از درآمدهای وزارت خانه ها و مؤسسات دولتی و مالیات و سود سهام شرکت های دولتی و درآمد حاصل از انحصارات و مالکیت و سایر درآمدهایی که در قانون بودجه کل کشور تحت عنوان درآمد عمومی منظور میشود. مالیات، به عبارتی تقسیم مخارج عمومی بین افراد کشور و تعیین سهم مشارکت هر یک از آنها در این مخارج

جرمانگاری و کیفر حبس برای آن پیش‌بینی نموده است. قانون‌گذار سعی نموده است تعریفی از فرار مالیاتی در قانون مالیات‌های مستقیم ارائه نماید. بر این اساس در ماده ۲۰۱ همین قانون مقرر داشته: (هرگاه مؤدی به قصد فرار از مالیات از روی علم و عمد به ترازنامه و حساب سود و زیان یا به دفاتر و اسناد و مدارکی که برای تشخیص مالیات ملاک عمل می‌باشد و برخلاف حقیقت تهیه و تنظیم شده است، استناد نماید یا برای سه سال متوالی از تسلیم اظهارنامه مالیاتی و ترازنامه و حساب سود و زیان خودداری کند، علاوه بر جریمه ها و مجازات‌های مقرر در این قانون از کلیه معافیت‌ها و بخشودگی‌های قانونی در مدت مذکور محروم خواهد شد.) در فرار مالیاتی نوع مجازاتی که قانون‌گذار برای اشخاص عادی در نظر گرفته، متفاوت از مجازاتی است که برای شرکت‌ها یا مؤسسات پیش‌بینی نموده است. این مجازات‌ها به شرح زیر است:

الف) مجازات اشخاص عادی که مالیات خود را پرداخت نمی‌کنند. (۱) حبس بیش از ۶ ماه تا ۲ سال، جزای نقدی بیش از ۲ میلیون تا ۸ میلیون، شلاق از ۱۳ ضربه تا ۴۷ ضربه، محرومیت از حقوق اجتماعی برای مدت بیش از ۶ ماه تا ۵ سال، انتشار حکم محکومیت قطعی در رسانه‌ها. (۲) پرداخت اصل مالیات به همراه جریمه‌های قانونی (۳) جبران ضرر و زیان وارده به دولت

ب) مجازات شرکت‌ها و مؤسساتی که مرتکب جرم فرار مالیاتی شوند. (۱) ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی برای مدت ۶ ماه تا ۲ سال. (۲) ممنوعیت از صدور برخی اسناد تجاری. در حالتی که شرکت‌ها و مؤسسات دست به فرار مالیاتی می‌زنند، یک شخص که می‌تواند سمت مدیرعامل، کارمند یا هر سمت دیگری داشته باشد در عمل این کار را انجام می‌دهد. در این حالت علاوه بر این که شرکت یا مؤسسه مزبور به مجازات قانونی محکوم خواهد شد، برای این شخص نیز به صورت جداگانه مجازات تعیین می‌شود.

پ) برخی از اشخاص که موظف به گزارش دادن فرار مالیاتی هستند اما این کار را انجام نمی‌دهند. تعقیب جزائی مؤدیان متخلف در مرحله تشخیص: قانون‌گذار در قانون اصلاحی ۹۴ برای تخلفات مؤدیان در مرحله تشخیص چه متخلف شخص حقیقی یا حقوقی باشد مجازات‌هایی مقرر داشته است. حتی افرادی که در سمت حسابدار، مأمور مالیاتی و کارکنان بانک‌ها در ارتکاب جرم مالیاتی معاونت نمایند و یا تخلفات صورت گرفته را گزارش نکنند، به حداقل مجازات مباشر محکوم میشوند و در صورت معاونت سایر اشخاص، طبق قانون مجازات اسلامی با معاون رفتار خواهد شد. یکی از تبعات جرم انگاری، افزایش پرونده کیفری است. از این رو در ماده ۲۷۸ پیش‌بینی شده است که در صورت درخواست رئیس سازمان امور مالیاتی کشور در هر یک از استان‌ها که مقتضی بداند، رئیس قوه قضائیه، دادسرا و دادگاه ویژه تشکیل خواهد داد. به موجب بند ۵۸ قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم سال ۹۴ هیئت‌های انتظامی مالیاتی حذف و رسیدگی به تخلفات کلیه مأموران مالیاتی به طور کلی در صلاحیت هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری است.

بر ارزش افزوده هرچه باشد، تصویب و به قانون تبدیل می‌شود. سهم مالیات از کل درآمدهای عمومی در میان کشورها، متفاوت است و میزان آن بستگی به سطح توسعه و ساختار اقتصادی آنها دارد. در این میان، فرار مالیاتی و گریز از مالیات در کشورها باعث شده است تا درآمدهای مالیاتی کشورها، همواره از آنچه که برآورد می‌شود، کمتر باشد و تمامی کشورها تلاش خود را برای کاهش این دو پدیده به کار بگیرند. یا از طریق اصلاح نظام مالیاتی، به چاره جویی برخیزند. فرار مالیاتی پزشکان در ایران، پدیده‌ای است که طی آن برخی از «پزشکان با درآمدهای بالا»، با روش‌های گوناگون به پنهان کردن درآمد خود می‌پردازند و بدین طریق از پرداخت مالیات درآمدهای کلان خود طفره می‌روند. در آذر ۱۳۹۶ در گزارشی اعلام شد، سهم پزشکان از فرار مالیاتی چیزی نزدیک به ۶۰۰۰ میلیارد تومان است. پزشکان برای فرار از مالیات روش‌های مختلفی اتخاذ می‌کنند که «قرار ندادن کارت خوان در مطب» و «ثبت نکردن کارتخوان به نام خود» بخش‌هایی از آن است. بنا به برخی گزارش‌ها، تا مرداد ۱۳۹۷ در کشور ایران، ۴۰ هزار «پزشک متخصص» وجود داشت که درآمد ماهیانه این پزشکان متخصص را ۵۰ میلیون تومان لحاظ می‌کردند، بدین ترتیب در مجموع درآمد سالیانه پزشکان متخصص، ۲۴ هزار میلیارد تومان برآورد می‌شود. برای دندان پزشکان که تعداد آن‌ها حدود ۲۸ هزار نفر می‌باشد، مبلغ ماهانه را ۳۰ میلیون تومان در نظر می‌گیرند؛ که مجموع درآمد سالیانه دندان پزشکان نیز بر این مبنا، بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومان می‌شود و با این احتساب مجموع درآمد سالیانه دندان پزشکان و پزشکان متخصص، ۴۳ هزار میلیارد تومان برآورد شد که اگر نرخ مالیات ۲۰ درصد در نظر گرفته شود، مقدار مالیاتی که دندان پزشکان و پزشکان متخصص باید بپردازند، شش هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان می‌شود. مستند به مرکز پژوهش‌های مجلس میزان فرار مالیاتی پزشکان در بهمن ۹۷، ۶۷۰۰ میلیارد تومان ارزیابی شده است. با این وجود مالیات پرداخت شده توسط پزشکان در سال ۹۶ تنها ۱۵۰ میلیارد تومان بوده است. پزشکان با لابی‌گری مانع تصویب قوانین مجلس برای اخذ مالیات می‌شوند.

کشف و تحقیق پیرامون تخلفات و تقصیرات مأمورین مالیاتی کماکان بر عهده دادستانی انتظامی مالیاتی است. سالیانه ۳۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی در ایران گزارش شده که بررسی‌ها نشان می‌دهد نبود شفافیت، ضعف فرهنگ مالیاتی، کم‌کاری و نظارت ناکافی سازمان مالیاتی از عوامل بروز آن بوده است. سازمان مالیاتی یکی از مقصران فرار مالیاتی است. درباره علل بروز فرار مالیاتی دلایل بسیاری قابل فهرست است؛ از نبود شفافیت در اقتصاد تا ضعف فرهنگ مالیاتی همگی در این امر دخیل هستند. فرار مالیاتی بیش از هر چیز به عملکرد سازمان مالیاتی در وصول مالیات حقه دولت باز می‌گردد زیرا با وجود الزام‌های قانونی برای راه اندازی طرح جامع مالیاتی در کشور، هنوز این امر محقق نشده و در حقیقت شاهد نوعی کم‌کاری در این زمینه هستیم. برخی مسائل نیز به کاستی‌ها در وزارتخانه‌های مرتبط با امور تولیدی و توزیعی باز می‌گردد؛ برای نمونه وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی باید صنوف و همه عرضه‌کنندگان کالا و خدمات را به صندوق مکانیزه فروش مجهز می‌کردند که تاکنون این امر عملیاتی نشده است. در عین حال برای اجرای طرح صندوق مکانیزه فروش باید دولت منابعی را تخصیص دهد. به منظور جلوگیری از فرار مالیاتی و ضربه به اقتصاد کشور، اخذ مالیات بر ارزش افزوده در کشور لازم است. در حال حاضر مالیات بر ارزش افزوده در ۱۳۵ کشور دنیا پیاده شده است و این نوع مالیات هم اکنون در کشورهای فقیر، غنی، کشورهای خاورمیانه و کشورهای حاشیه ایران اجرا می‌شود. به منظور ساماندهی مالیات‌ها و اخذ مالیات به صورت اصولی و صحیح پیاده‌سازی مالیات بر ارزش افزوده الزامی به نظر می‌رسد. بررسی مالیات بر ارزش افزوده بر اساس اصل ۸۵، تجربیات کشورهای مختلف، شیوه اجرا و امکانات مورد نیاز برای اجرای آن، راهکارهای عملیاتی برای جلوگیری از ورود آسیب به اqtشار آسیب‌پذیر با اجرایی شدن آن مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت. در حال حاضر در کشور، فرارهای مالیاتی صورت می‌گیرد. بنابراین ساماندهی مالیات‌ها، دریافت مالیات به صورت منطقی و اجرای مالیات بر ارزش افزوده الزامی به نظر می‌رسد. بنابر اصل ۵۸ رأی نمایندگان در خصوص مالیات

تعداد بیکاران زیاد شده است!

بیکاری معضل خانمان سوز چند سال اخیر

بر اساس تعریف مرکز آمار نرخ بیکاری عبارت است از : نسبت جمعیت بیکار به جمعیت فعال نرخ بیکاری از جمله شاخص هایی است که اقتصاددان ها و مردم به آن توجه دارند. اهمیت این مسئله تا جایی است که تمامی دولت ها به منظور جلب نظر مردم و اخذ رأی جامعه ، در زمان تبلیغات انتخاباتی یکی از مهم ترین برنامه ها و الویت های کاری خود را پرداخت به مسئله بیکاری جوانان و ایجاد اشتغال اعلام می کنند و وعده های انتخاباتی عجیب و غریب می دهند که دولت فعلی نیز از این قاعده مستثنا نیست! (از جمله وعده ۴ میلیون شغلی که ایجاد نشد.) سخنان امید بخش روحانی ، باعث شد که جوانان به خیال حل معضل بیکاری ، به تحصیلات دانشگاهی خود در درجات عالی ادامه دهند و به نوعی با تزریق امید واهی برای جوانان حکم مسکن موقت را داشت اما اکنون تنها چیزی که عایدشان شده است ، ایستادن در صف بیکاری است. در دور اول شاید تا حد کمی نرخ بیکاری پایین آمد اما در دور دوم نوسانات شدید درآمدهای نفتی ، شوک های ارزی ، ضعف بهره وری و بالا بودن هزینه تولید کالا ، با نرخ رشد اقتصادی هیچ تناسبی ندارد و همه و همه به افزایش نرخ بیکاری دامن می زند و مشخص گردید که بیکاری نه تنها حل نشد بلکه امروز اصلی ترین معضل هم کشور است که تنها یک مشکل اقتصادی نیست بلکه مشکل اجتماعی و خانوادگی هم هست.

و تقاضای نیروی کار باعث ایجاد مشاغلی در کنار بازار رسمی کار میشود که به "شغل کاذب" شناخته می شود. تا همین چند سال پیش بسیاری از مشاغل کاذب دارای درآمد پایینی بودند که افراد صرفاً برای امرار معاش و تأمین مخارج اصلی زندگی به آن گرایش پیدا می کردند که تعدادشان محدود بود ؛ مثل دست فروشی. اما گرایش روز افزون جامعه به کسب درآمد بیشتر به علت عدم ثبات بازار و افزایش تورم ، باعث تعدد این مشاغل کاذب و افزایش فعالان در این زمینه شده است. از جمله نمونه بارزی که این روزها زیاد به چشم می آید ، زباله گردی ها است که در هر گوشه ای از شهر شاهد آن هستیم. ناتوانی دولت در ثبات بازار و اعمال نظارت های قانونی بر بازار باعث رواج مشاغل "لوکس کاذب" مانند دلالی ارز و سکه شده است که حداقل ۱۰ برابر یک شغل رسمی درآمد دارد! عدم مبارزه جدی با این آفت اقتصادی باعث رشد دلال ها در تمام زمینه ها (مسکن ، کشاورزی ، دارو ، صنعت خودرو و ...) شده است که خود باعث افزایش تورم و در نتیجه رکود و افزایش نرخ بیکاری میشود. با رشد نرخ بیکاری ، معضلات اجتماعی افزایش پیدا می کند ، پیوندهای خانوادگی سست می شود ، سطح بهداشت جسمی و روانی افت می کند و آسیب جدی اجتماعی و فرهنگی را به دنبال خواهد داشت. در ادامه نارضایتی عمومی بالا می رود و نیروی کار تحصیل کرده که یارانه تحصیلی دریافت کرده اند ، تصمیم میگیرند از کشور خارج شوند و سرمایه انسانی از دست می رود. بنابراین نظارت دقیق و مبارزه با بی قانونی و اجرای عدالت اقتصادی و تقویت تولید با کیفیت داخلی ، بهترین راه اجرایی برای عبور از بحران اقتصادی و به تبع آن معضل بیکاری می باشد. اما به نظر می رسد "نرخ بیکاری" برای مسئولین چه مجلس و چه دولت اهمیت چندانی ندارد و فقط در زمان انتخابات اهمیت پیدا میکند و در زمان پاسخ گویی به مردم آماری دور از واقعیت و تا حدی ساختگی ارائه می دهند.

دولت هفتم و هشتم نرخ بیکاری ۱۲ درصد (تورم ۱۵ درصد) ، در دولت نهم و دهم نرخ بیکاری ۱۱ درصد (تورم ۱۷ درصد) ، در دولت یازدهم نرخ بیکاری ۱۰ درصد (تورم ۱۵ درصد) ، و اما در دولت دوازدهم (دولت دوم روحانی) در حالی باید رکورد تورم ۴۰ درصدی را یدک بکشیم که نرخ بیکاری به گفته نائب رییس اتاق بازرگانی در سال ۹۸ ، به ۱۵ درصد می رسد و نسبت به سال قبل ۳ درصد افزایش دارد و سونامی بیکاری در راه است. نتایج آمارهای نیروی کار نشان می دهد که در سال گذشته یک میلیون و ۸۹۶ هزار نفر شغل خود را ترک کرده اند که دلایل آن پایین بودن درآمد ، اخراج و تعدیل نیرو بوده است و نسبت به سال ۹۶ این تعداد ۸۸ هزار نفر افزایش یافته است و نکته مهم این است که ترک شغل به دلیل تعدیل نیرو بیشترین رشد را نسبت به سایر موارد داشته است و این یعنی علاوه بر اینکه اشتغال زایی صورت نگرفته بلکه تعدادی شاغل نیز بیکار شده اند! وقتی دولت ها در زمان سپردن مسئولیت و انتخاب مدیریت به جای شایسته سالاری و تخصص بیشتر به دنبال آشنابازی هستند ، نتیجه این میشود که مدیریت و برنامه ریزی جای خود را به رانت و رانت بازی میدهد و به جای جهت دادن به سرمایه ها برای ایجاد اشتغال ، وام های کلان نصیب افراد سفارشی میشود که با واردات

و یا قوم او فوا المکیال و المیزان بالقسط و لاتبخسوا الناس نجم ۳۹

و ان لیس للانسان الا ما سعی و ان سیعه سوف یری نجم ۴۹

ضعف آموزش و پرورش باعث نبود فرهنگ کار و تلاش صحیح و اصولی است. در بسیاری از کشور های پیشرفته آموزش هایی در خصوص کار و کار آفرینی در مدارس و دانشگاه ها ارائه می دهند. عدم تطبیق میان تحصیلات و نیازهای جامعه در اشتغال از دیگر عوامل مهم بیکاری است. انتخاب رشته های تحصیلی بر اساس نیاز سنجی بازار کار صورت نمی گیرد. عدم مهارت فارغ التحصیلان دانشگاهی نیز یکی از علت های مهم در بیکاری است ضعف سطوح آموزشی و همراه نبودن دانشگاه و صنایع ، امروزه هزاران جوان تحصیل کرده و بیکار را به دنبال داشته است. که تغییر در نظام آموزشی ، تعلیم نیروی انسانی مجرب و کارآمد متناسب با احتیاجات بازار کار به صورت ضرورت احساس میشود. اما این ها بی برنامه بودن دولت را توجیه نمی کند. یکی از عوامل مهم افزایش نرخ بیکاری ، فقدان مدیریت منابع انسانی و بی توجهی به این ظرفیت ها است. به عنوان مثال در کشاورزی دولت می تواند با دادن الگوی کشت متناسب با نیاز جامعه و آب و هوای هر منطقه به رونق کشت و کار روستاییان کمک و با خرید تضمینی محصولات آنها دست واسطه و دلال را کوتاه کند و با این کار اشتغال روستایی افزایش و از مهاجرت آنها به شهر و افزوده شدن به نرخ بیکاری و ایجاد شغل های کاذب جلوگیری کند. در دولت پنجم و ششم نرخ بیکاری ۹ درصد (تورم ۲۵ درصد) بوده است. در

افراد سفارشی میشود که با واردات کالاهای غیر ضروری و یا کالاهای ضروری که احتکار می شود ، چنان ضربه ای به اقتصاد جامعه می زنند که هر روز نرخ بیکاری و تورم رو به افزایش است. این بی عدالتی باعث سرخوردگی تولید کننده واقعی که میتواند کار آفرین باشد و تولید شغل کند ، میشود. ارائه مجوزهای غلط برای واردات کالا که همچنان به وفور دیده میشود ، حمایت نکردن از تولیدات داخلی ، عدم حمایت بانک ها برای پرداخت تسهیلات با سود کم به تولید کننده داخلی ، فرار مالیاتی ، قاچاق کالا ، زمینه فلج شدن اقتصاد کشور را فراهم می کند. باقی ماندن میلیون ها بیکار در جامعه و نامتعادل بودن عرضه